

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΣΟΓΑΙΑΣ κ ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΜΗΝΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2007

Υπό Αρχιμανδρίτου Νικηφόρου Α. Κυπριανού
Ἐφημερίου Ἱ.Ν. Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Γλυκῶν Νερῶν

Κυριακή 11 Νοεμβρίου 2007 Ἡ' Λουκᾶ (Λουκ. 10, 25-37)

«Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων ἦλθε κατ' αὐτοῦ καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαχνίσθη»

Ἡ πρόκληση ἑνὸς Νομικοῦ, ἀδελφοί μου, πρὸς τὸν Κύριό μας, ποὺ προσποιήθηκε πὼς δὲν καταλάβαινε τάχα ποιὸς εἶναι ὁ πλησίον παρέδωσε στὶς γενεές τῶν ἀνθρώπων μὲ τὰ ἀψευδῆ χεῖλη τοῦ Ἰησοῦ μία ἀπὸ τὶς θαυμασιώτερες παραβολές, τὴν παραβολὴ τοῦ «καλοῦ Σαμαρείτη». Στὴν μοναδικῆς ἀπλότητος καὶ σοφίας διήγηση ἐξάιρεται ἡ πλέον ριζικὴ καὶ ἐπαναστατικὴ ἀρχὴ τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ ἀγάπη πρὸς τὸν πλησίον. Ἡ ἀπάντηση τοῦ Χριστοῦ σὲ ὅσους νομίζουν πὼς μποροῦν νὰ λύσουν τὰ ἀνθρώπινα προβλήματα μὲ τὸ φυλετικὸ ἢ κοινωνικὸ μῖσος ἢ καὶ τὴν ὑποτίμηση, ὅπως ὁ μακρινὸς ἐκεῖνος ἱερέας καὶ ὁ λευῖτης εἶναι ἡ ἀγαθοποιὸς πράξη τοῦ «καλοῦ Σαμαρείτη» ποὺ οἰκοδομεῖ τὴν ἠθικὴ προσωπικότητα, προάγει τὶς ἀνθρώπινες σχέσεις, ἀγκαλιάζει τοὺς ταπεινοὺς καὶ καταφρονεμένους, τοὺς φτωχοὺς καὶ δυστυχεῖς, τοὺς πεινασμένους γιὰ δικαιοσύνη, τοὺς ἀδικημένους, τοὺς ἀλλόφυλους καὶ ἀλλοεθνεῖς καὶ τοὺς ἀλλόθρησκους.

Ἡ παραβολὴ ποὺ ἀκούσαμε, ἀγαπητοί, εἶναι ἡ παραβολὴ ποὺ μπορεῖ νὰ σταθῆ πλάι σὲ ἐκείνη τοῦ ἀσώτου υἱοῦ. Ἐκείνη μιλεῖ γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ στὸν ἄνθρωπο. Ἡ σημερινὴ ὀριοθετεῖ τὴν ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Στὴν πρώτη (τοῦ Ἀσώτου υἱοῦ) ἀντιφεγγίζεται ὅλο τὸ θεϊκὸ μεγαλεῖο, στὴν σημερινὴ ἀκτινοβολεῖ τὸ ἀνθρώπινο μεγαλεῖο, ἀφοῦ ὁ καλὸς Σαμαρείτης εἶναι ἡ προσωποποίηση τῆς ἀγάπης καὶ τῆς καλωσύνης, ἡ τέλεια ἔκφραση τῆς θυσίας, ὁ εὐγενέστερος ἡρωϊσμός στὴν ἀποκορύφωσή του.

Ἄς παρακολουθήσουμε, ἀγαπητοί, τὸν ὁδοιπόρο τῆς παραβολῆς. Κατεβαίνει ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ στὴν Ἱεριχῶ σὲ μιὰ πορεία καὶ διαδρομὴ ἐπικίνδυνη. Καὶ νὰ τὸ ἐπικίνδυνο «Λησταῖς περιέπεσαν οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον, ἀφέντες αὐτὸν ἡμιθανῆ τυγχάνοντα». Ἔπεσε σὲ ἐνέδρα ληστῶν ποὺ τὸν ἐλήστεψαν, τὸν ἀπεγύμνωσαν, τὸν ἐπλήγωσαν καὶ τὸν ἄφηκαν ἔρημον καὶ κινδυνεύοντα νὰ ἀποθάνῃ. Ὁ ὁδοιπόρος αὐτὸς στενάζει, ἀναζητεῖ βοήθεια, πονάει, ἐλπίζει.

Κατὰ σύμπτωση κατεβαίνει στὸ δρόμο αὐτὸ τοῦ αἵματος καὶ τοῦ μαρτυρίου ἓνας ἱερέας, ὁ ὁποῖος μόλις ἀντίκρουσε ἀπὸ μακριὰ τὸν πληγωμένο καὶ πονεμένο «ἀντιπαρῆλθεν», πέρασε ἀντίκρου καὶ ἔφυγε. Δὲν ὑστέρησε ὅμως σὲ ἀπανθρωπιὰ καὶ ἀδιαφορία οὔτε καὶ ὁ ἐπόμενος διαβάτης, ὁ λευῖτης. Φίλαντοι καὶ σκληροί, ἄσπλαχνοι καὶ ἄκαρδοι δὲν ἔδωσαν χεῖρα βοήθειας στὸν «λησταῖς

περιπεσόντα».

Ἦσαν καὶ οἱ δύο λειτουργοί. Ἐπέστρεφαν ἐκ τῆς ἐφημερίας τους. Στὴν Ἱερουσαλὴμ ἐρμήνευσαν τὸν Μωσαϊκὸ Νόμο, ἐδίδαξαν, προσέφεραν θυσίες. Παρὰ ταῦτα «ιδόντες τὸν περιπεσόντα εἰς τοὺς ληστὰς ἀντιπαρῆλθον». Ἔτσι συμβαίνει, ὅταν τυπικῶς κανεῖς θρησκευεῖ, ὅταν τυπικῶς λειτουργεῖ, ὅταν ἡ οὐσία τῆς λειτουργίας παραμένει ἀκατανόητος καὶ τὸ ὥραιο καθῆκον τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν πλησίον δὲν ἐπιτελεῖται. Καὶ τὸ συμπέρασμα: ὅποιος ἔχει φθηνὴ ἀγάπη, ἔχει ψεύτικη θρησκεία. Ἴκετεύει τὴν στοργή, τὴν φροντίδα, τὴν ἀγάπη ὁ δυστυχὴς ὁδοιπόρος τῆς παραβολῆς. Εἰσπράττει ἀδιαφορία, σκληρότητα, ἀπάθεια. Ὅμως νὰ ἔρχεται κάποιος ἀκόμα. Εἶναι ὅμως Σαμαρείτης. Ἐκλείπει κάθε ἐλπίδα. Εἶναι σίγουρη μὰ καὶ δικαιολογημένη καὶ τούτου ἡ ἀδιαφορία. Δὲν συμβαίνει ὅμως ἔτσι. Δὲν θὰ ἰσχύσῃ ἐδῶ τὸ «Ἰουδαῖοι οὐ συγχρῶνται Σαμαρείταις» (Ἰωάν. 4,7). Γιατί ὁ Σαμαρείτης μας εὕρισκει στὸν πονεμένο καὶ ἀναγνωρίζει «τὸν κατὰ φύσιν καὶ ὄχι τὸν κατὰ φυλὴν πλησίον». Ἔτσι ἥλιος φωτεινὸς ἔγινε γιὰ τὸν ὁδοιπόρον καὶ τραυματία τῆς ὁδοῦ Ἱερουσαλὴμ- Ἱεριχώ. Δὲν ἐφοβήθηκε οὔτε τὴν ἐρημιὰ τοῦ δρόμου, οὔτε τὸ πολὺ τῆς ὁδοῦ. Δὲν εἶπε «τί θέλω νὰ ἀνακατευθῶ καὶ νὰ ἀναλάβω εὐθύνες. Ἄν καιροφυλακτοῦν οἱ ληστὲς καὶ μὲ συλλάβουν;». Ἄλλωστε ὁ πληγωμένος εἶναι Ἰουδαῖος. Εἶμαι δικαιολογημένος νὰ μὴν ἔχω καμμιά σχέση μαζί του. Ὅχι· τίποτα δὲν εἶπε οὔτε σκέφθηκε κάτι ἀπὸ αὐτά. Τίποτα δὲν τὸν ἐφόβησε. Δὲν ἐδειλίασε. Αἰφῆκεν μόνο τὴν σκέψη τοῦ καθήκοντος στὸ μυαλό του. Τὴν ὑποχρέωση τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης. Κοπίασε νὰ ἀνεβάσῃ στὸ ζῶο του τὸν πληγωμένο καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσῃ στὸ πανδοχεῖο γιὰ τὴν ἀποθεραπεία του. Τοιοῦτοτρόπως ἡ διαγωγή, ἡ συμπεριφορὰ τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτη εἶναι πράξη ἀγάπης καὶ αὐτοθυσίας. Καίτοι ὁ τόπος ἦταν κρησφύγετο ληστῶν, δὲν ἐδίστασε νὰ κάνῃ τὸ καθῆκον του. «Ἐσπλαγχνίσθη» τὸν τραυματία, τὸν συμπόνεσε καὶ τὸν λυπήθηκε. Ἄς ἦταν ἄλλοεθνῆς. Καὶ μᾶς πληροφόρησε ὅτι «πλησίον» εἶναι κάθε πάσχων, καθένας πὺν ὑποφέρει, ἀνεξαρτήτως χρώματος, φυλῆς, γλώσσας, ἔθνους, γένους, θρησκείας.

Ἀδελφοί μου, ὅταν ὁ ἱερέας καὶ ὁ λευίτης ἔδειξαν ἐγκληματικὴ ἀδιαφορία γιὰ τὸν δυστυχῆ πὺν «λησταῖς περιέπεσε» ὁ Σαμαρείτης πὺν τὴν ἐποχὴ τοῦ Κυρίου ἐθεωρεῖτο κάτι τὸ βδελυρὸ καὶ μισητό, γιατί εἶχε μολύνει τὴν Ἰουδαϊκὴ θρησκεία, ἔδειξε ἔλεος καὶ ἀγάπη. Ἀπὸ τὴν παραβολὴ αὐτὴ προκύπτει, ὅπως καὶ ἀπὸ ἄλλες τῆς Καινῆς Διαθήκης παραβολές κ.λπ. σημεία, ἡ παγκοσμιότητα τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστὸς μὲ τὴ θυσία Του ὑπερέβη τὰ στενὰ ὅρια τῆς Ἰουδαϊκῆς γῆς. Προσέλαβε στὸ σωτηριῶδες ἔργο Του ὅλον τὸν κόσμον. Προσέφερε τὴν θυσία του γιὰ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα. Διάφαινετα ἔτσι ἡ καθολικότητα τῆς Ἐκκλησίας ὅπως τὴν ὁμολογοῦμε στὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως «εἰς Μίαν, Ἀγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν». «Καθολικὴ» σημαίνει τὸ ὀλοκληρωμένο, τὸ ἀληθινὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία ὡς Σῶμα Χριστοῦ περιέχει καὶ περιλαμβάνει «τὰ πάντα τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ γῆς, τὰ ὄρατα καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνος, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαί, εἴτε ἐξουσίαι». (Κολ. 1-16). Ἡ Ἐκκλησία εἶναι «μὴ ποίμνη», ἔχει ἓνα ποιμένα καὶ σὲ αὐτὴν «οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλληνας, οὐκ ἔνι δούλος ἢ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ πάντες γὰρ εἰς

ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Γαλάτ. 3-28). Αβιάστα ἐπίσης, ἀδελφοί μου, προκύπτει ἀπὸ τὴν παραβολὴ πού σχολιάζουμε καὶ μία ἀκόμη διάσταση. Εἶναι αὐτὴ πού προβάλλει τὸ ἔργο τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ἀμαρτωλὴ ἀνθρωπότητα, πού πραγματοποίησε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς. Ἔργο πού μας καλεῖ νὰ μιμηθοῦμε καὶ νὰ εἶναι ἔργο ἀγάπης πρὸς ὅλους τοὺς συνανθρώπους μας ἢ ζωὴ μας, ὑλοποιῶντας στὴν καθημερινὴ πράξη τὴν ὑπόδειξη καὶ ἐντολὴ Του. «Πορεύου καὶ σὺ ποιεὶ ὁμοίως». Γίνε δηλαδὴ καὶ σὺ «καλὸς Σαμαρεΐτης».

